

Spis treści

Wstęp	9
1. Cel i zakres pracy	13
2. Porównanie badanych miast	14
3. Metody badań	16
4. Układ pracy	17
5. Charakterystyka źródeł	17
Rozdział I	
Uspołecznienie zarządzania publicznego	21
1.1. Podstawowe pojęcia	21
1.2. Ewolucja podejść do usprawnienia zarządzania publicznego	32
1.3. Ewolucja pojęcia partycypacji społecznej	47
1.4. Kapitał ludzki	65
1.5. Kapitał społeczny	69
1.5.1. Cechy kapitału społecznego	73
1.5.2. Przyczyny obniżania się kapitału społecznego	77
1.6. Społeczeństwo obywatelskie	82
1.6.1. Zmienne wyjaśniające różnice w aktywności obywatelskiej	88
1.6.2. Postulowane sposoby podwyższania kapitału społecznego i aktywności obywatelskiej	92
1.6.3. Wartości preferowane przez polityków a możliwości wprowadzenia zmiany społecznej	98
Rozdział II	
Wpływ mieszkańców na zarządzanie miastem poprzez mechanizm demokracji przedstawicielskiej	103
2.1. Uczestnictwo w wyborach na świecie a legitymizacja władzy publicznej	103
2.2. Zaangażowanie Polaków w demokrację lokalną	111
2.3. Programy aktywizacji wyborczej	121
2.4. Wpływ mieszkańców na zarządzanie miastem w Lublinie, Wrocławiu i Rzeszowie poprzez udział w wyborach samorządowych w latach 2002–2010	126

Rozdział III

Wpływ mieszkańców na zarządzanie miastem poprzez aktywność

w organach pomocniczych	133
3.1. Jednostki pomocnicze samorządu	133
3.1.1. Kompetencje i struktura jednostek pomocniczych	135
3.1.2. Finansowanie działalności jednostek pomocniczych	136
3.1.3. Koncepcje usprawnienia działania jednostek pomocniczych	139
3.1.4. Porównanie działania jednostek pomocniczych gmin we Wrocławiu, Lublinie, Rzeszowie	143
3.2. Młodzieżowe rady miast	162
3.2.1. Procedury wyborcze i funkcje wypełniane przez młodzieżowe rady	162
3.2.2. Model alternatywny działania młodzieżowych rad: koła młodzieży w Bawarii	167
3.2.3. Porównanie działania młodzieżowych rad miast we Wrocławiu, Lublinie, Rzeszowie	170

Rozdział IV

Wpływ mieszkańców na zarządzanie miastem poprzez prawo

do informacji publicznej oraz do wyrażania swoich poglądów	181
4.1. Informacja publiczna – historia prawa i podstawowe definicje	181
4.2. Międzynarodowe standardy prawne w zakresie informacji publicznej	184
4.3. Standardy prawa krajowego i praktyka wdrażania w zakresie informacji publicznej	193
4.3.1. Bierne udostępnianie informacji	194
4.3.2. Czynne udostępnianie informacji	197
4.3.3. Postulaty reformy i rozwoju systemu BIP	201
4.3.4. Kryteria oceny jakości informacji publicznej	204
4.3.5. Promocja informacji publicznej	205
4.3.6. Upowszechnianie i wyjaśnianie informacji publicznej	206
4.3.7. Informacja zwrotna od mieszkańców	209
4.4. Informacja publiczna jako narzędzie kontroli władzy publicznej przez obywateli	211
4.4.1. Organizacje strażnicze	212
4.4.2. Informacja publiczna jako mechanizm antykorupcyjny	214
4.5. Ocena jakości informacji publicznej w Lublinie, Wrocławiu i Rzeszowie	217
4.5.1. Czas odpowiedzi na zapytanie o informację publiczną (informacja bierna)	217
4.5.2. Czas dostępu do informacji poprzez serwisy internetowe miast (informacja czynna)	221
4.5.3. Czytelność informacji przestrzennej miasta dostępnej dla mieszkańców (informacja czynna)	222
4.5.4. Czytelność upublicznionej wersji wieloletnich planów inwestycyjnych (informacja czynna)	223

Rozdział V

Wpływ mieszkańców na zarządzanie miastem poprzez konsultowanie

rozwiązań proponowanych przez władzę publiczną	227
5.1. Standardy i najlepsze praktyki prowadzenia procesu konsultacji	228
5.1.1. Standardy konsultacji proponowane przez OECD	228
5.1.2. Standardy konsultacji przyjęte w UE	231
5.1.3. Standardy konsultacji przyjęte w Wielkiej Brytanii	233
5.1.4. Standardy konsultacji przyjęte w Polsce	235
5.1.5. Standardy prawne oraz najlepsze praktyki konsultacji planów przestrzennych przyjęte w Polsce.....	236
5.1.6. Najlepsze praktyki konsultacji projektów inwestycyjnych przyjęte w polskim samorządzie lokalnym.....	243
5.1.7. Standardy prawne oraz najlepsze praktyki konsultacji programów współpracy gmin i organizacji pozarządowych	247
5.2. Uwarunkowania procesu konsultacji	250
5.2.1. Kryteria prawidłowości prowadzenia procesu konsultacji	250
5.2.2. Rodzaje konsultacji.....	256
5.2.3. Strony konsultacji.....	259
5.2.4. Metody i narzędzia prowadzenia konsultacji	260
5.2.5. Konsultacje a ewaluacja	264
5.3. Ocena jakości konsultacji społecznych we Wrocławiu, Lublinie i Rzeszowie	267
5.3.1. Konsultacje projektów przestrzennych i inwestycyjnych.....	268
5.3.2. Konsultacje programu współpracy oraz tworzenia rady pożytku publicznego z organizacjami pozarządowymi	274
5.3.3. Konsultowanie tworzenia tras rowerowych.....	278

Rozdział VI

Wpływ mieszkańców na zarządzanie miastem poprzez aktywną

partycypację	287
6.1. Generacja <i>nowych mieszczan</i> i ich znaczenie dla rozwoju aktywnej partycypacji w Polsce.....	287
6.2. Standardy prawne w zakresie aktywnej partycypacji	294
6.2.1. Standardy proponowane przez OECD.....	294
6.2.2. Standardy przyjęte na poziomie europejskim	295
6.2.3. Standardy prawa polskiego	297
6.3. Rodzaje aktywnej partycypacji	302
6.3.1. Aktywna partycypacja fizyczna.....	303
6.3.2. Aktywna partycypacja finansowa	305
6.3.3. Aktywna partycypacja koncepcyjna (deliberacja).....	307
6.4. Styl kierowania a poziom aktywnej partycypacji	314
6.5. Ocena funkcjonowania aktywnej partycypacji we Wrocławiu, Lublinie i Rzeszowie.....	318
6.5.1. Działalność stowarzyszeń rozwoju miast	318

6.5.2. Opracowywanie strategii rozwoju miasta	321
6.5.3. Proces starań o tytuł Europejskiej Stolicy Kultury	323
6.5.4. Dostępność prezydentów dla mieszkańców miast.....	334
6.5.5. Ocena stylów kierowania przyjętych przez prezydentów miast oraz poziomu uspołecznienia planowania przestrzennego w badanych miastach.....	336
Podsumowanie	349
1. Zestawienie cząstkowych porównań miast.....	350
2. Rola Internetu w kształtowaniu się i działalności stowarzyszeń rozwoju miast i stowarzyszeń rowerowych	353
3. Korelacja między poziomem uspołecznienia a stylem kierowania przyjętym przez prezydentów miast oraz oceną uspołecznienia planowania przestrzennego.	356
4. Najważniejsze ustalenia	358
Bibliografia	363
Dokumenty prawa międzynarodowego	363
Ustawy i rozporządzenia.....	363
Akty prawa miejscowego i dokumenty urzędowe.....	364
Wyroki sądowe.....	365
Monografie	365
Artykuły.....	372
Prasa	374
Serwisy internetowe	375
Spis rycin	377
Spis tabel	381
Aneks	385
Lista pytań do członków stowarzyszeń rozwoju miast.....	387
Ankieta badająca opinie o stylach kierowania stosowanych przez prezydentów miast	387
Mierniki i miary poziomu kapitału ludzkiego wykorzystane w Raporcie o Kapitale Intelktualnym Polski.....	390
Treść ulotki stowarzyszeń rowerowych we Wrocławiu kolportowanej podczas kampanii „Złoty krawężnik” w sierpniu 2007	393
Artykuł podsumowujący doświadczenia organizacji pozarządowych w Lublinie na temat procesu tworzenia Rady Pożytku Publicznego	394
Manifest SPOKO [SPOłecznego Komitetu Organizacyjnego na rzecz organizacji ESK 2016 w Lublinie].....	397
TEZY o MIEŚCIE [Manifest III Zjazdu Ruchów Miejskich].....	398